

Прилози

за духовну енциклопедију

Добротољубље:

данас и овде

(Поглавља

икономијска, психоаналитичка и естетичка,

етичка, богословска и химнографска)

Прослов

Врлина и доброта Божја, испунивши наш свет и његова небеса, испунили су их собом неисцрпиво и свебогато. Ми људи овога века такође имамо наитије ка истој врлини и доброти:

ка Христу који је наша калокагатхија;

ка Божјем Детету Које је пријатељ деце и овога, баш као и свих протеклих векова;

ка Богомладенцу и Пријатељу небеских Ангела-те небеске деце-целомудрених, послушних и бестрасних бића;

ка Пријатељу деце на Земљи-деце која лако и просто верују у Њега;

ка Пријатељу Светитеља-који су трудом и благодаћу очишћени од греха и који су себе учинили целомудреним, попут невине деце.

Хришћанин – мирољубив и љубвеобилни борац

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

1. Срдачним оком треба миловати Христа и стражарити над Његовом милошћу која је извориште за којим сви ми чезнемо. То да буде једино наше хтење, и ми тиме Његова хтеднутост. И мада ће тада све и сва устати на нас и против нас, ми ћемо остати нетакнути. Изначална доброта ће потећи из нас и наставити да истиче непресушно, а сав наш труд при том

требало би да буде онај који неће реметити њен ток. И дете ће тада коначно васкрснути у нама, коме ми и радо дозвољавајмо да нас стално побеђује. Тако ће све брзо бити спремно да се исправља пред нама, али и да мирује са нама као са оазом мира у центру, по којој ће најпре Христос простирати свој поглед. Онда ће уместо огњених стрела полетати к нама стреле блажења које нам шири срце. А тиме ће и сви крајеви нашег бића бивати запоседани сладошћу целомудрија. Коначно, пориви греха као и сами грех, неће више моћи да нас иритирају; душа опет, све више и чешће постајаће неподвижном за њега-за проклети грех.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

2. Раздраганости и дечјем, спонтаном понашању готово по аутоматизму треба да претходи стални подвиг молитве и озареност њоме. То, и неупоредиво више од тога донеће нам *само* богословље, којим ћемо ми и тамнонеистовство јереси рушити. Такво богословље даље биће наш источник озарења, побожних и богомудрих мисли. А ум наш, тако, и тиме укрепљаван, постаће зрцало и сместилиште јединствене тројичне и неразделјиве божанске светлости. На те реалности нас упућује састављач Службе светом Григорију Богослову (Минеј, 25. јануар, *Велико вечерње, Стиховња стихира друга*, глас 5, стр. 515-6).

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

3. Добијени таленти су савест, умножени таленти предодређење а занемарени таленти су паклене муке.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

4. Наше силе претворене у изопачене страсти чине да наш карактер постаје услован и рефлексан.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

5. Онај који је неутврђен, јесте и неодлучан. Када је на одговорним дужностима, он лично користи *метод завади на владај*. Ето њега где и

одбија преузимање одговорности остајањем по страни; а и реткој интервенцији он прибегава тако што се закрива иза ставова свих оних који само њему одговарају. Такође је такав спреман да остави једнога, или све, да би и сам, лично фигурирао, па и профитирао.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

6. Целокупан Српски народ се увукао у једну праву веру православну, као у своју најсвечанију и најподеснију одежду, а и она је у њега ушла као квасац. Српски народ се још увукао у неколико варијанти вере и религија као својих костима: римокатолицизам, протестантизам, ислам и јудаизам – у врсте одежди, које му стоје како већ стоје, али и сви они као деривати и закваска, и једнако у њему раде. Наравно да има и Срба неодевених у веру и религијску костимографију. Но свуда, и на свакоме месту потребан нам је човек, и човек Србин.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

7. Данас је око нас толико информација и открића, наговештаја и прозрења о свему и о свачему да нам пророштва и прозорљивост нису неопходни. Само нам покајања мањка. А оно наговештава, и чини могућом сву истину ствари о свима нама; о стварима прошлим, садашњим и будућим.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

8. Христова педагогија темељи се на праштању човеку и људима. Он не осуђује него милује; без обзирања на тежину престапа или греха Он нас не одбацује, јер жели да се сви спасемо. На тај начин Он у нама ослобађа вољу да се преобратимо и ступимо у стање метаноје. Зато је бесмислено да ми презиремо све и сваког због грехова, или да било кога понижавамо; покајање у сваком часу може да наступи, и обраћеник, ма ко он био и ма одакле био, свакога часа може да просија. Где год има могућности за покајање има могућности и за прослављење, те се предукус славе већ даје тамо где се покајање окуша. Бесмислено је дакле прозивати садашње Светитеље за њихове некадашње грехе. Њихово покајање је у

међувремену поравнало све њихове стазе. Него, гледати шта је са нама, и са нашим стазама?

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

9. Постоји вечно непремостива граница између Бога и нас, и она се назива надсуштаственим суштаством. Али она није наш проблем, него премостива граница између нас: Зашто не бити стално, и вечно сједињен са Христом, када је Његова света воља баш таква, и сва баш к томе усмерена?! Ка вечном заједничењу!

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

10. За потребе своје геополитике Америка и Европа су путем својих кинематографија развиле и дистрибуирале Кајиновски синдром у планетарним размерама. Тако да у историји аудиторијума нема једног јединог гледаоца а да он није заједно с актерима бар једаред повукао ороз и устрелио брата-актера; поготову то треба да важи за оне који су представљали негативце. Зато се поставља питање сврхе одласка у кино дворану: да би се гледао светлопис, да би се убијало, или да би се чинило обоје?!

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

11. Света послушност првome по части и власти преусмерава уобичајену логику вредности, укључујући и логику новца.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

12. Све док буде постојао страстан однос према свету, дотле ће постојати и страстан однос према себи, и обрнуто.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

13. Христос не стаје ни у једну од наших категорија. Зато Његову суштину не дотиче ништа од њихових садржина; зато Он у односима са

нама и са твари иде само до ивица својих логоса и логосности. Зато је Он тварју, и њоме оденут, али лично није сведен на твар. Отуда и наша одговорност пред Њим овиси о поклапању Његовог Промисла са нашим активитетом.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

14. Народ или нација јесте, или није, показатељ чињенице да се унутар дотичног тела испуњује, или не испуњује, прво:

Божја заповест о рађању, множењу и испуњењу сопствене земље децом, друго:

апостолско послање народима ради јеванђелске проповеди њима и крштења истих у Име Оца и Сина и Светога Духа, ради постајања народа Божјим, царственим свештенством и становницима Царства Божјега, чиме све и спасеним, и треће:

онима из другогa тора да ли се пружа помоћ да постану Христови и прославе Оца нашега Који је на небесима. То је све!

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

15. Црквени медији показују сву подвижничку борбу Цркве за њеном изградњом и спасењем људи; свој сликовни запис о томе они зато чине сугестивним. То је све!

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

16. Како се труднице и матере и дојиље боре и старају за своја чеда у себи, око себе и на себи, тако се Христос стара о сваком човеку. Јер Његова брижност за све људе неопходна је да би сви они опстали и сви били вољени.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

17. *Никита, немој више да се молиш него читај књиге*, чуо је Печерски подвижник палог анђела како му говори док му се јављао у призрочној светлости. Данас тај исти враг нашаптава подвижницима да гледају филмове. Тако им он хлади срце, и тако их хвата у своју мрежу. (В.: *Пролог* 31/18 јануар).

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

18. Морални патуљци и грехом унакажени људи из црквенога клира, укључујући и оне из Православне Цркве, не подносе никога ко би их надвишавао, па ни Божје светитеље; код нас у Српској Цркви на пример не примају се лако светитељи Сава Српски и Григорије Палама.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

19. Црквени Типик Православне Цркве садржи најраскошнију, и опет најразговетнију химнолошку потку и основу, које дају и најраскошније смисаоно плетеније и поетски вез. На пример у Претпразништву Сретења пре стиховних стихира прве и друге њихови стихови први и последњи Симеонове химне унапред нам оглашавају директан однос старца Симеона и Божанскога Логоса који је благоизволио да се јави као Божје Дете: *Ниње отпушчајеш раба Твојего Владико по глаголу Твојему с миром ... Свјет во откровеније јазиков и славу људеј твојих Израиља.*

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

20. Склеротичан ум, склеротично срце, склеротична и утроба.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

21. Егзактне науке у спрези са маштом омогућују нам остварење предвиђања и дешавања у складу са прозорљивошћу.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

22. Зашто је Господ назвао хришћане овцама, и то овцама свога тора? Због особина мира и приљезности у паши, послушности пастиру и међусобног пребивања и прибијања једних уз друге.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

23. Правда и безазленост су нам подручне небеске лестве, а безбожност и грех су нам подножни адски кругови; прве су стаза безазлених, други су стрмоглав грешника (В.: *Приче Соломонове* 13, 6).

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

24. Помисао сујете и себељубља кидише на наш ум као кучка заражена бесом, која не одустаје од нас док нас и не угризе, и тако затрује наше месо.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

25. Страсти деконструишу наш христо-лик с могућношћу да га сведу на образину и личину, маску и карикатуру.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

26. Мојсијеве Таблице Закона имају своју аналогију у Петохљебију: тамо Очево васпитање за Христа, амо Христогорам јастија и питија. У Сретењу са Христом старац Симеон прима оваплоћеног Законодавца, у Евхаристији ми примамо Христоса од Хлеба и од Вина. Праобрази нас одушевљавају предукусом Христа, огањ благодати омогућује нам причешће; дакле Оним Који је наше од Његовог и Његово од нашег. Пророк Мојсије види озадину славе Божје, БогоДјева и БогоМати прима Логоса у своју девичанску митру, Симеон прима БогоМладенца на руке, православни хришћани примају оваплоћеног Логоса у своје људско биће и преживљују Га тако што постају обожени.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

27. Гаутама Буда је *инфериорни двојник* преподобног Максима Исповедника, *будизам* варијанта *логосологије*. И обрнуто: преподобни Максим Исповедник је *супериорни двојник* Будин, логосологија једног је *ненадмашна аналогија осмоструког пута* другог.

Рене Декарт је *основац* својом речју *о мишљењу и уму*, Максим је *бог* својом речју *о логосима и љубави*. Јаство као *љубав и волећи* јесте *пуноћа битија*, а *ум и размисљати* је *феноменон битија*.

Буда и Декарт су по *две честице* праха, грашке зноја и крви на обући преподобног Максима Исповедника, *недостојни* одрешити му ремена на обући његовој.

Самадхи, маја и мишљење су *домети старог* килавог човека и мусавог демона, и трају све до дигиталне револуције, а молитва Исусу, Причешће и богопричастије су *апсолутне категорије* и *домети* историјско-есхатолошки човека новог Адама или човека у Христу.

Супер нови, *хибридни* човек-метаморф неће превазићи Буду, хоће Декарта, и већ га је увелико превазишао, док Максимовом и Симеоновом, Паламином и Софронијевом *обоженом човеку*, он никада неће моћи ни прићи.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

28. Симеон Богопримац већи је од Мојсија Боговидиоца а хришћанин богопричесник већи је од Симеона.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

29. Некада је и пакао био ублажаван присуством у њему душа праотаца и отаца, праведника и пророка, Господа Христа, Јована Крститеља и Симеона Богопримца, ... а сада освежење тамошњима долази само од молитава ближњих и од залога њихове љубави према упокојенима.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

30. Најновији тип човека: маринца-пса рата, мафијаша-уличара, плаћеног убице-чистача можемо назвати *хomo тортурисом*. Он једноставно више не туче и не убија свога противника у обрачуну за одбрану своје части, него га садистички мучи без престанка и претвара у кашу. Борилачка част изметнута је у паклену страст и пропаст. Ближњи је нестао, милост ишчезла; особа наспрам нас просто мора да буде угашена да би после тога наш селф био задовољен.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

31. Материјални човек не престаје да постоји по личној смрти. Његова душа, својеврсна материја, прилагођава се новом начину и условима постојања, како блажено-рајским, тако и кошмарно-пакленим. Но и један и други начин постојања ми називамо сном-наркозом, зато што нам ту недостаје активно тело да би живот ума и душе био израз њиховог пуног постојања. И благодат светих тајана ту такође недостаје, да би живот целокупног човека био пројава његовог савршеног постојања.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

32. Најдубља потреба човекова најраније пројављена јесте потреба за себеобликовањем, и украшавањем. То се да видети изначално на примеру Аборицина.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

33. Пакао је непобитно и географско подручје, осим што је подручје или димензија стања. Дакле он јесте преисподња, место дешавања, битовања: у пироманији, фризоманији и пеноманији са црворастакањем, као што је истовремено и френезија због логолипсиса.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

34. Требало би да хришћанин буде попут извора воде: стално и тихо да точи добродетелъ.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

35. У немогућности да се константно и спонтано образујемо у свом православном предању ми Срби смо посезали, и све досад посежемо за римокатоличком и протестантском веронауком, праксом и етосом. Не базирујући се на околности ми баш тако посежемо и за западном науком, философијом и уметношћу.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

36. Све се осваја кроз подвиг, једнако тако и љубав; или љубав најпре. Некрстоносна љубав се, видимо, стиче на разне-на мноштво других начина, па и начина неморалних, због чега ни не треба туговати за њом. Таква љубав је ионако краткотрајне и неповратне природе. Док само крстоносна љубав јесте непрекидна, захтевна и увек са нама.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

37. Наши греси су кварење наших најдубљих односа са Христом.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

38. Код већине теолога сума њихове теологије производи суму телесне килаже и степене душевне устајалости.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

39. Зашто је према мишљењу светог Иларија Пиктавијскога (*Тумачење Јеванђеља по Матеју 5, 22*) увредити ближњег рекавши му *raka* и *будало* равно личној хули на Духа Светога? Зато што смо у ствари ми тада изrekli да је он празне главе, душе и срца! Човек крштен водом и Духом Светим да је безуман; такав ли је човек, унапред помазан, причешћен и учлањен у тело Христово?!

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

40. Благодаћу Божјом ми можемо имати снаге да површинском вером обрнемо други образ ономе који нас удари по првоме. Али за захтевније и теже од тога: за поновно, и поновно окретање истих, ми без сугубе благодати не можемо предвидети шта ћемо урадити у међувремену: између првог окретања ... и потезања песнице, ножа или револвера од стране потенцијалног насилника наспрам нас.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

41. Имати срчан дух и бити искусан у искушењима значи не поклекнути у слабостима. Значи не саблазнити се туђим, и сопственим страстима. Када молимо Господа да нас Он исцели од страсти ми исповедамо постојеће стање људске природе у целини. Сав Домострој спасења је иначе обојен тим и таквим стањем, и у њему човечанство једнако пребива. А наше животне сторије га конкретизују. Један од јарких примера непопустљивости духа пред искушењима јесте пример са епископом рашко-призренским Павлом који је за 34 године свога епископовања свакодневно са северне стране храма светога Ђорђа у Призрену уклањао поган призренске Шиптарчади. Док је супротан пример-за попустљивост пред страстима, за пример остајања у искушењу тврдоглавости-случај бившег епископа Артемија-другог Саприкија! Он је одлучио радије да изгуби душу неголи да буде готов изаћи из искушења, и тиме се пројавити као извежбан, и срчани борац.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

42. Једно од осам врста неопходних знања, које и свети Петар Дамаскин (8. век, спомен 22/9. фебруара) набраја, јесте *треће* знање, данас готово заборављено, понајпре игнорисано : *знање језе, муке и страхоте, пред смрт и у смрти, и по разлучењу, кад душа предстане праведном суђењу.*

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

43. Сваки човек је лаж, оболео и смртан; непоуздан, ослабљен и распаљив; похаран и праховрсан.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

44. Красоту свих ствари убледио је страх, и загорчао пелин греха; красоту људи убледили су исти ови.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

45. Академска теологија не говори о потреби покајања, нити га она иште. А не иште га зато што се не бави срцем и душом, па их ни не познаје, те их ни не спомиње. Зато преподобног Максима Исповедника не смемо проглашавати корифејем академске теологије, нити га беспоговорно апсолутизовати као таквог. Њиме није почела, нити се окончава теологија Цркве, него је благодарећи њему она само достигла један од својих зенита и једну од својих синтеза. Лајт-мотив његове теологије дакле није онтологија огољена од душе и срца, него је то љубав коју носи личност, покреће воља а испољава енергија. Његово полазно вјерују јесте Логос, али оваплоћен и љубвен. Његов полазни и завршни став јесте ко-шта и како-докле битија. И опет биће, какво-биће и докле-биће; став о битију и бићу као етосно интонираним: добро-бића и зло-бића, и вечно-добробитија и вечно-злобитија.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

46. Академска онтологија није у стању да изнедри исказе вере који би били насушни у нашем спасењу; односно били кључни за нашу прихватљивост од стране Христа-оваплоћеног Логоса. То је дато црквеној, хришћанској етици, коју треба да следи и етика академска. Ево тог исказа вере:

Поверена ми беше земља живота

из које одсуствова грех,

али ја грех посејав,

и класје лености српом пожњех,

па у рукохват везав снопље мојих починстава

на гумно их покајања не допремим.

Зато Тебе Боже молим

превечног делатника нашег:

Ветром љубоблагоутробија свога

развеј плеву мојих починстава,

и као тиеницу подари

души мојој опроштај,

затварајући ме у Твоју небеску житницу,

и спаси ме.

(Видети: Посни Триод, *Недеља блудног сина*, Стихира гласа првог, У Суботу Вечерње).

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

47. И Земља и Небеса потребују хероје и светитеље.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

48. Васкрсли нам је Христос посведочио да се наше постојање након смрти наставља, а да се наш живот по васкрсењу усавршава (*Јован 16, 28*), и то путем непрекидног обожења.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

49. Паписти су иноучени, лжесловци и раздорни, и још су самодршци. Насупрот њима стоји православље светлословља и светлодржилаштва и светлословаца.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

50. Човек је јестивно биће и у времену и у вечности. У вечности опет, неко ће се хранити рајском храном, а неко храном геенском; рајска храна биће сладост и пријатност благодати Христове, док ће геенска бити горчина и непријатност Христове благодати и гласа наше савести; јер ћемо ми ове искусивати као опариве, гризличаве и опрљујуће.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

51. Модерни свет баш све чини да би обеснажио, па и избегао Страшни Суд.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

52. Ми немамо проблем са човеком, него са човечијим карактером.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

53. Шест Христових захтева за пролазак на испитима Страшног Суда гео-политичари желе да анулирају својом теоријом *о златној милијарди*, односно човечанству: штавише, истом теоријом *о њему истом*, не бројнијем од половине милијарде.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

54. *Авај мени! Јер сам као кад се обере летина, као кад се набирчи после брања виноградскога, ...* (Михеј 7, 1). Такво је стање богослова без покајнога духа: поста и молитве, уздржања и смирења, послушности и благодарности Цркви!

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

55. Што је тело мршавије и прозирније то је мисао доступнија и чујнија. О мисаоном општењу душа незакриљених телом најзналачкије нам говори свети Василије Велики у беседи *Пази на себе* (1-2).

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

56. Монаси и монахиње који се не подвизавају у молитви, посту, раду и осталим врлинама удариће широким путем, и то најпре путем телесних и душевних грехова, било са припадницима истополности, било хетерополности.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

57. Радикалне теологе не трпе и не прихватају њихови савременици, него их тек потоње генерације траже и прихватају, еда би се некада и равнали по њима.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

58. Најважнији тренутак и час за опстанак света јесте онај када се скаламерија гордости сруши, и у праху заврши.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

59. Руда амијантос или азбест је синоним за стање човека који улази у огањ молитве и у муку пакла. У огњу је он прожет њиме и не сагорева, ван огња је он обновљен њиме за даљи боравак и да се у њему освежава. О томе нас свети Василије Велики обавештава када нам беседи о Посту (6).

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

60. Идеја о источном папизму поникла у глави Грка првојерарха Метаксакиса у распону од стотину година еволуирала је у јеретичку теорију и катастрофалну праксу Грка првојерарха Вартоломеја Првог, која је онда и Тело Христово Трећег Миленијума хришћанства заразила. Ову проузроковану неравнотежу богочовечанске еклисиологије у правцу одлажења у еклисиолошки манифизитизам, и то на штету људске црквене заједнице ми смо као разрађену запазили најпре у догматском дискурсу Јована Зизјуласа. Он је дакле Првенство Оца у његовом личном и вечном односу са Сином пренео у временско-икономијску раван еклисиологије, и тим пагубним чином је самог Сина истиснуо из вечног, али и из

историјског односа са Оцем и Духом. Док је Духа Светога овај фронт-мен Фанара учинио маргиналним. Тако се дошло до предворја источног папизма! Штавише, ових дана до прекорачења његовога прага. Како би дакле гласила фанариотска формула за источни папизам, с обзиром на status quo Православља? *Први без и ван једнаких* (primus sine et extra paribus), а не *Први са и међу једнакима* (primus sine et inter pares).

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

61. Општа порука Триода Посног и Цветног гласи да свака генерација људи треба да се саображава поруци спасења као незастаривој, а не да људи приграбљују себи право да настоје да се порука спасења њима саображава; док су они међутим, Богу познати као бића овештала.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

62. Други назив за људски и демонски грех јесте превара; или, када оно што није, изгледом постане као да јесте.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

63. Хипотека под којом смо се ми обрели била је дело opakљеног триа: Адама, Еве и Кусог.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

64. Да ли је Адам згрешио стоте године по своме стварању, или у шести дан и шести час, или опет у двадесетчетврти час, односно четрдесетога дана (Свети Кесарије, брат светога Григорија Богослова), свеједно. Ми попадни, данашњи људи не можемо у безгрешности проборавити нити целих шест секунди. Зато што је грехова једног човека онолико колико и *песка морскога*.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

65. *Ego* је силнији од свих атомских бомби скупа, а сва оруђа скупа слабија су од силе *ega*. Исто тако, помрачени *ego* не може да обасја ни тисућа сунаца, док само једна зрака покајања то може да постигне.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

66. Рођен-дан, уколико се осмисли тако да се прославља као час и дан личног ступања из небића у биће, а затим из бића у добробиће и у вечно добробиће, може постати разлог нашег ликовања и веселја, и као такав бити прихватан. Он опет, у складу са реченим, може бити искање од Господа опроштаја наших грехова, исповедања истих и Причешћа Тајнама, макар то било само једанпут годишње; дакле, опет на сопствени рођен-дан, и поводом њега.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

67. Обрачун са смрћу је сигурна и неизбежна датост у нашем сусрету са Господом Христом, као и датост нашег трајног опстанка под окриљем Његовог сведржитељства.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

68. Већина патролога верује у текстове црквених писаца које изучава и којих је познавалац, али та већина не следи оце-писце у подвизима побожности и исповедништва! Чак их се добровољно одриче срцем и праксом! И све то опет, ради стицања сопствене теолошке суме, но обично удаљене од реалног живота Цркве. Том сумом дакле овакав тип већинских патролога мисли да ће њих-Оце превазићи, и на само чело њихове колоне стати. Али код њих увек наступи самообмана, па затим горко кајање. Зато неки монаси међу патролозима постају изопштени, и скончавају несрећни (еп. А. Ј.), док неки други из бранше, у старости својој, попут професора Стиљаноса Пападопулоса, све напуштају и одлазе у манастир, еда би макар у једанаести час поставили нови почетак правој отачкој ствари-покајању: молитви, посту, подвизима. Док део њих најекстремнијих (еп. А. Р.), напушта богословски идеал, и удара широким путем: присвајањем

породичног живота, или неко трећи опет прибегавању страстима и бизнису.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

69. Устаљено искушење богослова писаца се огледа у чињеници да они свој непреображени карактер и ерос претачу у своје богословље, или да га преносе на своје студенте, због чега тада долази до изневеравања самог етоса богословља. Пример за речено јесу генерације богослова у Православним Црквама; богослова, на челу са А. Р. и А. Ј., Ј. З. и Х. Ј., И. М. и М. В., и двојицом М. Л. И Д., двојицом С. П. и С., П. П., Д. П., Р. П., К. К., ...

Како се то карактер и васпитање једног богослова одражава на богословску сцену у Цркви, размотрићемо на примеру спорног уметка у Канон Евхаристије, свима познатог као *Трећи Час*. Ради акривије и научног консензуса рецимо, једностранни ревнитељ свесно потискује своју харизму ~ харизму свештенослужитеља, и чини следеће: здушно се залаже за елиминацију овог Тропара. У овој ствари он жртвује план харизме ради плана науке. Притом сам занемарује чињеницу да ми никада нисмо страдали због вишка, него само због мањка молитве. Свештенослужитељу је дато да сваки мотив преобрази у молитвени, еда се не би лично уплитао у перипетију греха. Али будући да је и он као човек често плен греха, то сам има потребу да се од њега избавља. А само обраћањем Светом Духу то му може бити омогућено. Међутим, ситничавост и цепидлачење у карактеру односи превагу и у ствари литургиословља. Зато он никада не постиже свој циљ спонтано, па чак ни тада када богословствује!, ~ него увек путем свађе, и кроз сукобљавања!

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

70. Божји речник сачињавају најстарије речи и изреке, тако да он буде свима и свугде и свагда доступан, и разумљив. Употребом речи и слика и симбола и параболоа из свакодневног живота Господ нам течно и доследно преноси своје поруке. Он је опредељен за језик документаризма; никако не рецимо за апстрактни језик сценарија, као ни за метод усиљене режије.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

71. Велики пост нас пресаздаје по Божјој икони и подобију, враћа нас у Рај, умртвљује грех, убија демона, па нам омогућује и да видимо Христа и да се са Њим сјединимо; тиме и да се у Његово црквено Тело трајно уградимо.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

72. Како избегавати осуђивање личности? Онако како је то чинио патријарх Павле: расуђивањем о нечијим поступцима, а не прозивањем нечијег имена због кривице и греха иза њега.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

73. Спрегом једне мисли, да нам је спасење сада ближе него икада раније или касније откада поверовасмо (Рим. 13, 11), и друге мисли, да ће нам Отац све опростити ако ми будемо опростили ближњему (Мт. 6, 14-15), долази до струјног удара, који наше душе може да покрене с мртве тачке братољубља.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

74. Хришћанин који нема стрпљења са ближњим, трза овога као травку, еда би га изједначио са својим узрастом. Али, онај који трза зар из корена и не чупа?

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

75. Гордост нас прати на свим путевима нашег постојања: дисања, размишљања, зборења, у сновима, у делатностима, у одмарању, при весељу, при страдањима, у блаженству и при кончини. Ми смо емитери гордости.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

76. Два су начина опхођења према људима. Први, као са легеонима демона, јер их демони нахушкавају на нас путем страсти. Други, као са браћом, јер их Анђели внушавају да се исправљају, а нас да им праштамо, и Богу се за њих молимо.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

77. Проста особа се опходи страхобожно, а начитана особа равнобожно.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

78. Харизматик не дозвољава да буде ухваћен у концепт. Зато и црквени порт-парол треба да буде харизматик и разборит. Тек као такав он неће уносити агресију у своје текстове и у своје јавне наступе. Напротив, шириће мир на просторима целе Цркве. Благодарeћи Богу један такав у овом тренутку столује у Новом Саду, а други у Москви.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

79. Ни код човека Индијца, обдареног да лакше и брже од других доживљава надумне и заумне реалије, клица сопственог, јаственог и личног не ишчезава, ма колико се он трудио (натчовечански!) да ољушти свој *ego*, и да утрне последњи одсјај самосвести. Пантеистичке трансформације у формама пан-натурализма он итекако смешта у панентеистичко-тробожно собство. Макар се он никада не обратио Христу (мада су Му се величанствени јогини Пар(а)маханса Јогананда и Сундар Синг обратили), његове насушне потражње само Христос може да услиши, а оне су следеће:

(...) увек нас претеци.

Приближи нам се, приближи,

Свудаприсутни,

као што си и са Апостолима Твојим свагда био,

тако сједини Себе, Милостиви,

*са онима који Те желе,
да с Тобом сједињени, ми певамо,
и Свесветога Духа Твога славословимо
(Тропар гл 8, Слава, Час Трећи, Часловац).*

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

80. Треба расуђивати, и обзрив бити у вези са сопственим меморијалом. Успомене повезане са личностима, временом и простором такође су наша веза са разноврсним духовима, што све заједно има на нас трајно последично дејство.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

81. *И више неће бити никаквога проклетства;* (Откровење 22, 3. Захарија 14, 11). А садашње проклетство се огледа у неутврђености наших душа у христоверју, и оно досеже до најранијег периода постојања Едемскога Раја.

До змије: Јако сотворил јеси сије, прокљат ти от всјех скотов, и от всјех звјереј земних ...

До Праоца Адама: Прокљата земља в дјелех твојих, в печалех сњеси тују всја дни живота твојего ...

До биља: Тернија и волци возрастит тебје, и сњеси траву селнују ...

И опет до Адама: В потје лица твојего сњеси хљeб твој, дондеже возвратиши сја в земљу, от њејаже взјат јеси ...

До Праматере Еве: Оумножаја оумножу печали твоја, и воздиханија твоја, в бољезнех родиши чада, и к мужу твојему обрашченије твоје, и тој тобоју обладати будет. (Постања, 3, 14-19).

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

82. Небески Јерусалим, град који силази с неба од Бога, ново небо и нова земља, свети град Јерусалим, градски трг или Агора од чистог злата као прозирног стакла ... (Откривење 21, 1, 2, 21), све у свему и на свему и над свима – благодат, када и смрти више неће бити за синове (4). Док ће лажљивци наследити другу, горућу смрт (4).

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

83. Корен поривима и мотивима је у идеалу и машти, а корен одсечности и радикализмима у неискуству и недовољној пострадалости.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

84. Сећање на васкрсење усред епидемије смрти треба да нас подстиче на тријумфализам и ликовање.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

85. Демон је ментални крпељ закачен за опну нашег ума и наше душе.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

86. Није сваки писац, па и богослов-писац онај који пише на темељу личних искустава. Најмање је таквих у историји писане речи. Много је више оних који су се у овој људској делатности допуњавали и надограђивали маштом.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

87. Господ нам даје благодат према нашој мери издржљивости и мери трезвености. Наиме, са благодаћу треба живети свакодневно, а не само причати о њој да је носимо, или да је она почивала на нама. У случају наше незнавености са њом, ми ћемо уназадити лични живот, јер ћемо се дотле и преластити, па и раслабити.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

88. Греси који су овладали нама претворили су се у црне енергетске рупе у нама које и усисавају нашу душу, макар да телом производимо утисак супротан нашем постојећем душевном и телесном стању и изгледу.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

89. Црквени раскол или јерес настају у тренутку канонског, догматског и еклисијалног врења и кључања у међусобним, и у међуцрквеним односима. Иницијатор и потпаљивач им је дворско-политички фактор.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

90. Наша мисао је ненаписана књига која се непрестано исписује. Исто тако и наш ум постаје бог по благодати када се молитвом и богомислијем прикључи Богу.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

91. Ум једног богослова, макар богослов био најумнији, уколико није утемељен у свеколиком покајању: молитвом и постом, библијски и предањски, послушношћу и личним опитом, ма колико китњасто и танано мислио, он ће бити само ментални имитатор и ментални кицош; тако и његови умни производи: имитације и кинђурења, препакивања, шминкања и маскирања.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

92. Харизматик и подвижник обично стварају, а научник и истраживач разврставају. Али постоје и обрнути случајеви: да харизматик и подвижник разврставају, а да научник и истраживач стварају. Најзад, постоје и они који су истовремено харизматици и подвижници и научници и истраживачи, и да они истовремено и стварају и разврставају.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

93. Навике су кључ људске онтологије у историји, али и у есхатологији. Навиком да врлинујемо ми окушамо будућа рајска стања у Христу, док навиком да грешимо ми окушамо опет будућа стања, паклена и безблагодатна.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

94. Промена људског пола или рода није промена људске личности и природе; него је то само ограничена промена физиологије и понашања коју пол омогућује.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

95. Христос је мали и самерљив у очима нашег ума и душе зато што Га сагледавамо с ове стране наше маленкости, а не у великој благодати и с оне њене стране, када и камо Он превазилази све моћи нашег познања-христопознања.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

96. Путем непрекидног служења Свете Литургије и непрекидног призивања Духа Светога ради претварања Светих Дарова и нашег Причешћивања њима, Христос је са нама и са целокупном твари сав и непрестано, сада и овде. Благодаћу опет, Он је непрестано са свима Светима. И опет, Он силом својом надгледа постојање и свих оних сила које Га као таквог не прихватају.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

97. Што већа част то већа срамота, што већа сила то већа немоћ и што веће поверење то већа обезнађеност. И обрнуто.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

98. Уметници-ствараоци разговарају са нама тако што вребају прилику да нам обезбеде страницу у својој књизи, портрет на платну, улогу на филму и позоришту, чланство у оркестру, ... Али, шта је са њиховим срцем у вези са нама?

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

99. Гордост учини да наш лик буде без обриса, садржај без ивице, поглед без диоптрије, утрошак без резултата, територија без границе, мисао без смисла, срце без љубави, тело без контуре, рад без плода, спасавање без спаса, постојање без изгледа на опстанак.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

100. Желети себе другачијег јесте покајање, не желети себе другачијег јесте очајање, док не желети себи нити само сопствено постојање јесте самоуништење.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

101. Познанство са Богом, човеком, анђелима, светима, свим бићима, твари и битовањем треба да иде до Христа, кроз Христа, са Христом, у Христу, ради Христа и Христом.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

102. Укинуће на Православном Теолошком факултету СПЦ-е списа преподобног оца Јована *Рајска Лествица* има за последицу скривање студентима пута усхођења душе ка Небесима; и то скривање да потекне од стране учитеља којима Црква поверава душе своје духовне деце на васпитавање?!

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

103. Само да не би пребивали у непрестаној молитви и подвигу богољубља и братољубља хришћани се одају уметностима, пословништву,

наукама, државним и војним стварима ... спорту, моди, туризму, ... истраживањима, открићима, ... криминалу, ратовима, освајањима, ...

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

104. Свако ко се причешћује, а у завади је или непријатељству са другим човеком, најпре са хришћанином, није доживео тајну евхаристијске љубави.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

105. Порт-парол СПЦ-е епископ бачки Иринеј је поводом пада Васељенског патријарха Вартоломеја Првог у еклисиолошку јерес узвикнуо арханђелским гласом: *Стомен калос, стомен мета фову!*, и целокупна васељена се, чувши то, престројила.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

106. Нас људе изгрижене грехом и порозне, само благодат Божја може да попуни, оцелови и исполитира.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

107. За обичај наших верника да напуштају храм пре свршетка Свете Литургије, и то по Причешћу, могли бисмо рећи ово: Отоше кај 10 губаваца по своме исцељењу, од којих само један остаде да благодари. У погледу реда при причешћивању верника он постоји, будући да Српска Црква нема невоље са причесницима; невоље које су мучиле светог Јована Златоуста: галама, вика, гурање, истискивање, чупање, ...

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

108. Само онај ученик, испушеник или монах који има упориште, може да тражи учитеља познатог по строгости.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

109. Окренутост читача Апостола иконостасу и Олтару леђима а благовеститеља Јеванђеља народу лицем, питање је симетрије типикара; никако непоштовања икона и Олтара у првом случају, или поштовања у другом случају.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

110. Када се ми и наш живот спуштамо до Ада? Када нам се душа испуни зала. (Псалам 87, 3).

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

111. Духовно очинство захтева љубав и трпељивост према свима, док се очуху отрже, и код њега се може уобичајити и све томе супротно.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

112. Срце Европе се исламизује, али она не мари за то. Њу не погађа поништавање хришћанства ни у интересној сфери, нити у његовој орбити. *Визави* хришћанства армагедонство набилдованих европских гордељиваца најјасније запажа Мишел Уелбек, док раскопавање темеља сеоског и паланачког хришћанства, макар оно било обичајно, најдостојније и најтужније опевају Милован Данојлић и Радован Бели-Марковић. Надамо се да ће богољубиви козмократор, најподобнији Архистратигу Михајлу-Владимир Путин моћи да заузда планетарне армагедонце, и бар значајно да успори растакање хришћанства у целини, а да очува оно православно. Чиме би он то могао: Својим армадама, и Руским Сувереним Интернетом или Ру. Нет-ом.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

113. Спорама сујете и гордости засејано је и само наше несвесно обличје.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

114. Црквени јерарси СПЦ-е такође имају учешћа у медијима и приступ Интернету. Само што је код једних то на службу Цркви, а код других на служење Црквом; на смиравање вером, али и на разметање њоме; најзад на славу Божју, али и на личну промоцију-шклопоцију.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

115. Наш *ego* према своме *Логосу* се односи на много начина. Он Га: не зна, тражи, налази, остаје уз Њега, одлази од Њега, игнорише Га, издаје, враћа Му се, каје се пред Њим и исповеда се, благосиља Га, проклиње, стиди Га се, руга Му се, хули на Њега, лаже Га, моли Му се, пљује Га, псује, преклиње, проклиње, мучи, срамоти, продаје, купује, шпијунира, оговара, потказује, испитује, офира Га, зачикава Га, изазива, провоцира Га и гневи, па Га опет умањује и хвали Му се, уцењује Га, убија Га, ислеђује, осуђује, убија друге пред Њим, смишља неваљалства, грехе и злочине пред Њим и иза Његових леђа, плаши Га се и дрхти пред Њим, нада Му се, чека Га, воли, обожава, сања, машта, философира, богословствује о Њему, игра пред Њим, игра се са Њим, чека Га, слуша, опевава, осликава, украшава, облачи, исповеда Га пред другима, страда за Њега, умире за Њега, једе Га и испија, опире Му се, предаје Му се, ради и сарађује са Њим, пристаје и не пристаје да му Он суди, преклиње Га да Га задржи или да Он од њега оде, он Га заборавља, или жели да Га он заборави, и опет Му се, и до краја нада. Али Логос никада не оставља човека јер је он Његов План и мисао и судбина и реална нада у одсуству и у присуству, а човек је Логосова ћелија и уд и судбина и реална нада у присуству и у одсуству. Човек је Христово вечно причешће и усуд, као што је човеково вечно Причешће и усуд опет сами Богочовек Христос. Лично и неутуђиво, бескрајнотрпељиво али и правдољубиво Он је Благ и Човекољубац нашег ега, који је у међувремену позиван да постане Христов *Јестас*.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

116. Уметности, међу њима филм и књижевност, науке, међу њима био-медицина, банкарство и медији могу бити занимање, но не и замена за

целокупан живот; поготово не за страствен и искључив живот, искушењима и ризицима испуњен!

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

117. Православно богословље је понос и силоамски извор Сабора архијереја СПЦ-е, никако пак јабука раздора. Али то не могу да схвате каријеристи међу неким старијим и млађим архијерејима истог овог саборског тела. Они једноставно пију воду са туђих кладенаца, и мисле да је она питка и здрава.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

118. Господ нас је све затворио у кривицу да не бисмо тражили изговор за своје грехе.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

119. Наша природа тражи своје, све док се цела не преобрази и не усагласи са заветима и благодаћу. Зато се наша ишчашења могу увек неочекивано појавити; такође код оних код којих се та ствар, мислило се, већ увелико била притајила, или је чак била ишчезла.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

120. Историја човечанства била је, и јесте историја нашег праха и заорава и свих уснуних, а есхатологија човечанства бива и биће активирање тог нашег праха, и сећања и буђења.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

121. За питања индијске философије, веома утицајне на људе наше епохе, и за разумевање њених тешких, и проблематичних места требало би се молити преподобним оцима и подвижницима индијским Варламу и Јоасафу, царевићу. Они као некадашњи њени зналци да нам у мучном, и

већма ризичном послу томе, и у опасностима од неразумевања и прелашћивања њоме, помогну.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

122. Цело људско биће благодат као силу, ум ову као мудрост и расуђивање, очи исту као виђења, ушеса њу као анђелско појање, ноздрве опет исту као миомирис, небце попут праве сладости Тела и Крви Христове: окуша. Ми благодат дакле као сладост окушамо: *наслађујемо се Христове неисцрпне сладости (Молитва код Предложења по Заамвоној Василијеве Литургије).*

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

123. Људи Израилјци, Срби ... Бога су свргавали с власти, и опет би Га, и опет Га свргавали. Политика је кобна српска работа, погубна по све Србе и по њихов пород.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

124. Ако имаш харизматски ослонац, макар те и морски валови искушења заплускивали ти ћеш мирно лежати на прамцу лађе свога живота и знати да када год зажелиш једним потезом умне молитве, или постом, или исповедног пера можеш у себи и у другима стишати свеколику буру.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

125. Чему смо се приклањали током живота потајно и јавно тиме смо се и оглашавали: живљењу са другима или у самоћи, навијањем притом свих сила ка опстајању у првобитном стању.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

126. Ако подвижник благочешћа нема сталну фиксацију на три адске муке као своје троструке умно-душевне плегме, он не може бити веран Господу, Разоритељу пакла.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

127. Бива да нам неко од ближњих невољно помогне само зато да бисмо се склонили или заћутали када је то нама потребно, а њему насушно, јер не може да поднесе наше присуство или наш глас.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

128. Одрасли људи на својим земаљским и црквеним пословима пресликавају реалну атмосферу дешавања у својим домовима, као и у домовима својих родитеља, без обзира на периоде свога, и живота својих ближњих.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

129. Да бисмо примали ближње у своје биће и у свој животни простор ми потребујемо сопствену устаљеност у димензији црквене саборности.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

130. Црквена звона, звонијатуре и клепала, баш као и све друге ствари у Цркви, све до оних најмањих, врше своју назидатељну улогу и помажу благодатном обогаћењу верних, и људи у целини, те осмишљењу и очувању њиховог животног простора: прогон демона из ваздушних пространа, устројавање благорастворења ваздуха и атмосфере, одагнање вируса и бактерија, освешћивање људи за Божје присуство и опомињање верних на пажљиво живљење и подвиге њиховог обавезујућег црквено-духовног живота.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

131. Црквени олтар, певнице и наоси храмова су огњене колеснице помоћу којих се људи превозе на небеса.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

132. Црквене заповести су духовно-физички лекови које Црква прописује људима ради њиховог оздрављења од земаљских болести, а ради стицања небескога здравља; уопште, оцеловљења после свеопштег напада смрти на нас.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

133. Молитва је минимум озбиљности и трезвености, и опет максимум мудрости и трајног домостројитељства сопственог битија.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

134. Ако сви новохиротонисани православни епископи данас не помену у својим анатематизмима јеретика Диоскора у свом *Исповедању вере* на Светој Литургији, то може важити само привремено, и донекле бити схватљиво, с обзиром на узнапредовали богословски дијалог помирења између православних и Копта. То би се према томе темељило на данашњем, (по признању Копта и свагдашњем) њиховом исповедању вере у обе природе Христове, и на гласно непристајање на ознаку *монофизит*. Ако бисмо у тој тачки дијалога имали олакшање до краја и ако бисмо могли сасвим одахнути, следећа тачка разјашњења на обостран и задовољавајућ начин била би: израз *кат`етиниан*.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

135. Известан степен сувопарности приметне у текстовима савремених православних теолога потиче од њихове неукорењености у црквеној молитви и подвижном животу; односно, услед непознавања текстова молитава и химнографије у целини. Начине решења тог, иначе тешко решивог проблема, подразумева се да бисмо могли знати ми.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

136. Код Господа све пролази, само ако се истински кајеш, и у покајању истрајеш.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

137. Најоптималнија одредница нашег пост-благодатног стања јесте *покајање*.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

138. Деловање и учинак помисли или демонског прилога у нашем уму наличан је на почетку тихом поветарцу, а разјареном урагану на крају. Тактика дакле и услов приступу демона нашем уму јесте тихост, а планирани ефекат конфузија мисли и катастрофа бића.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

139. Правило захтева рутину, етос покреће муњу.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

140. Хришћани су, баш као и нехришћани, *алави* на грех (до ситости у њему), и хитропослушни на саблазан. Али су и на покајање хитропослушни. (Уп.: *Посни Триод*, уторак 2, песма 2, стихира 2).

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

141. Онтологија греха иште онтологију покајничког исправљања, а то бива искључиво благодаћу као одазивом на наше целокупно покајање, санкционисано канонима Цркве. Канони су опет, интонирани јеванђелском етиком и аскетиком; добротољубијем.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

142. Етос молитве одређује: етос богословске мисли, етос живљења и етос начина постојања.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

143. Академско богословље сведено на сопствену испразност изазива склерозу душе научника и кастрацију ума његовог. Да би се избавио од те и такве склерозе академски богослов мора да прибегава азилима. Ако ли се изгуби у њима, најпре у себелубљу, он постаје човек од сламе.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

144. Ко чини добро, ведрином блистаће, ко ли га не чини, грехом као звером увребан биће, и то на прагу дома душе своје. Звер паки јесте братоубојство, а последица његова јесте проклетство. И дрхтаће, и јечати, и меланомом загорчаваће се он, убица брата свога. (В.: *Пастања* 4, 7-15).

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

145. Господа Христа и Његов Домострој свет непрекидно предаје заборау! Баш зато је Он основао Цркву своју: еда би се свет Њега, и спасоноснога Дела Његовога стално сећао, и по човекољубљу Његовом се свагда избављао.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

146. Православна хришћанска химнографија је најпиткија роса јеванђелског покајног подвига.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

147. Када не би било греха ми не бисмо имали потребу за богословљем и конфесионалистичким вероисповедањима. Тада бисмо се сви налазили у непрекидном богољубљу и славословљу, сједињени са Траженим – за којим једнако жуде све религије и све вере и сва вероисповедања. Исто би важило и за све написане богословске књиге:

Свети Дух би нас поучавао, па се Он за нас и молио уздасима неизрецивим.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

148. Црква је земља богопознања. Мртве душе које проходе светом у њој оживљују, и невесте Христове постају. Преучени и недоучени пак ступају у животни поредак, и стварне личности постају.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

149. Неограничени је бесемено зачет, натприродно рођен као Богочовек, Собом све испуњује, све је Њиме садржано; и опет, ван свих и свега Он са Оцем и Духом Светим обитава.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

150. Зашто свет не успева ни у чему, а Христови светови су јединствени у постигнућима. Овај свет није повезан љубављу Христовом, иако је Он љубвено пострадао управо *за живот света*, и у њему се управо љубав проповеда. Док Његови светови: Небеских сила, хришћана, животиња, биља, свеукупне твари – љубвеном енергијом су повезани; неки се њоме прожимају, а неки опстају.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

151. Ум садашњег века има моћ да постоји у времену, као што он има моћ ванвременог постојања и у будућем стању ствари. Тело, које постоји у простору, имаће моћ постојања и у ванпростору будуће стварности. Како и чиме ће ум и тело, односно душа успевати да постоје баш тако? Одговор је: благодаћу.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

152. Химне мученика свих времена, у стварности ове су:

*(...) Не бо риз совлачимсја,
но ветхаго человјека отлагајем.*

*Љута зима, но сладок рај:
Бољезнен лед, но сладко воспријатије:
Не уклонимсја оубо, о воини! (...)*

*

(...) Како да вас назовемо, о Свети?

Херувимима?

На којима почива Христос.

Серафимима?

Јер га непрестано прослављасте.

Анђелима?

Телеса одстранисте.

Силама?

Чудодејствујете.

*Мноштво је ваших имена,
и великих дарова (...).*

(Мученичен, Јутро, Петак друге седмице Поста, Посни Триод).

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

153. Људи једу све оно што није личност. Али људи жртвују и саму личност, осим себе самих. Канибали, војске и научници-профитери опет, једу и прождиру и саме личности; први жртвено, други самоодбрамбено, трећи у козметичке сврхе. Хришћани пак реално једу Тело и пију Крв жртвеног Јагњета, али под видом Хлеба и Вина, због чега нису канибали

него причесници божанских Тајни, нама доступних као Тело и Крв ради богоопштења и обожења.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

154. Грех поткрада човека на земљи и умањује га, па га и за Небеско Царство обogaљује.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

155. Неосетљивост је равна камењу којим људи једни друге каменују.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

156. Созерцања су вид боговиђења. Када свештенослужитељ одсечно закрсти Дарове, то бива чином јачим од стварања света и творевине. Јер, амо имамо појаву самог Дародавца и Створитеља света и твари, онамо појаву света и твари ни из чега.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

157. Бавити се геополитиком значи бити спреман да силазиш у кругове Пакла.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

158. Смрт коју људи представљају графички: као мрки мрак, или анестезиолошки: као ништа, Господ је претворио у сан, а праведници су је учинили својим зарукама блаженства.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

159. Полни живот у благословеном браку, и сексуални живот изван брака, суштински се разликују, и разилазе. У првом, супружници су

благословени ученици и делатници Божје воље, у другом, отимачи дарова и понављачи узвишених делатности које су сведене на испразност.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

160. Свако ко се боји речи увреде, клевете и изобличења пати од себељубља, а ко се страши од губитка, штете и искушења, пати од користољубља. И једно и друго преплиће се са сласто-сребро-славољубљем; зачараним кругом Злог Чаробњака.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

161. Сваки онај православни богослов који није у покајању и страху Божјем, у посту и молитви, неминовно постаје варлаамит и акиндиновац.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

162. *Ипокимени* и *иперкимени тхеотис*, богословско-опитни неологизми догматике светога Григорија Паламе, који нису стекли широку примену у богословљу Цркве, у ствари су упућивање на класичне догматолошке категорије: *теолошку* и *икономијску тријаду*, и на химнолошки словар.

У сходству пак са његовим Икосом, неизрециве Тајне Божје су јављене Григоријем као гласом бестелесних бића, Божанска природа је неусходивом висином названа а Његова дејства недогледном дубином; нестворена благодат и силе Божје опет, њиме су облаговештене.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

163. Пост и молитва оживљују наше душе увенуле од страсти, и органом их богословља чине.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

164. Све док се у нама не зачне Божји страх речи Духа се не могу породити.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

165. Хришћански храм је рецидив Шатора Завета. Испоставља се да је Предање Израиљаца предато свету имало за циљ да сви људи постану Божји изабрани народ који ће непрестано боравити са Богом, сав његов живот бити устројен по Његовим заповестима и Он бити његов Цар и спас. У другачијем контексту и са другачијом функцијом храм и Црква били би само место окупљања ради праћења културно-уметничких програма.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

166. Грешни, непокајани човек је дивљак. Сав свој живот он проводи са дивљим зверима~дивљим помислима, дивљим гресима и дивљим страстима.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

167. Промена у систему вере нашег човека није спорадична и периферна него дубинска; он не само да чини овај или онај грех, него је у њему огрезао; он плива у греху *као фетус у материци*, и грех из њега куља.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

168. Духовна сладост не треба да нам долази само од књига које читамо, беседа које слушамо, химни које певамо, него и од благодати из срца и од светих Тајни којима се свакодневно излажемо.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

169. Дух овога света нас чини изможденим, док нас нестворена благодат крепи.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

170. У историји светих Божјих апостола, архијереја и отаца, учитеља, исповедника и сведока Христових, једни су етосом нагињали ка,~или се пројављивали као Анђели, други као Арханђели а трећи као Престоли; једни опет као Господства, други као Начела а трећи као Власти; на крају, једни као Силе, други као Херувими и трећи као Серафими.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

171. Служење неплодним прохтевима доноси нам сиромаштво, док мудрост у једном дану може да нам донесе сву вечност.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

172. Подвизи поједностављују наше стање ствари: неуздражање савладавамо телесним постом, буру жеља утишавамо вољом, примитивизам скверни спирамо сузама покајања.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

173. Црквена химнографија врви од догматских обрта и неологизама: Несечена Јединица, природом сједињена, сече се ипостасним својствима, којима се Она и тројичи, па се тако ми клањамо Оцу и Сину и Светоме Духу. Док БогоНевеста и БогоРодица, ДјеваМати зачиње у својој митри Божански огањ~Сина Божјег, да Он постане Син Дјеве и Спас душа наших,~душа божанским огњем храњеним и обожујућим се. А све у Цркви~огњеном Телу Христовом~у коме се обликују глина и текућина и дашак нашег бића.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

174. Сан и несвесно откривају наш идентитет: личности, индивидуе или маскоте; код просветљених личност, код непросветљених индивидуу, код острашћених маскоту.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

175. *Ненаучена мудрост и разумно незнање* могу нас одвести к светости, док научно незнање и неразумно знање к пропасти.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

176. Свагда стајати само иза личности које изграђују Цркву, и које су се посветиле покајању и умножењу, спасењу и обожењу Српског, и осталих хришћанских народа: оних који нису, и будућих: оних који неће бити~гадљиви на Христа.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

177. Највећа трагедија која може да нас задеси јесте да ограничавамо деловање Божје благодати у вези са нама, или да Богу који хоће да дела у нашем животу везујемо руке.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

178. Господ нас је превео из смрти у бесмртност; из трулежи у нетрулежност; из пролазности у вечност; из лажи у истину; из напасања ветровима у причешће Светињама.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

179. Ми ударамо поред срца а Господ посред срца да би нас отрезнио.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

180. Душа ослепела од греха, тама без светлости, ноћ, неверја, лажи и обмане што у понор вуку, народи потонули у дубине неверја, сулуда жеља за срамним делима, сујетна мудровања учених, ... категорије су постојања онтологије без христоитхије.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

181. Петар је ућуткао Платона, Павле Питагору, Григорије Цицерона и Демостена, Дионисије Оригена, Максим Хегела, Дамаскин Канта, Флоровски Хајдегера, Шмеман и Мајендорф Зизјуласа и Јанараса, Атанасије Јевтић Маркса, па на крају Атанасије садашњег себе сама. Силом Крста су једни говорили а други будући обесиљени морали да ућуте; силом крста је процветало богословље живота изобилнога, а усахнуло сујесловије живота изневеренога.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

182. Једни живе тако што окамењују све чега се дотакну умом, речју и делањем, па још све то и легализују; чак и догматизују. Други, за разлику од њих чине да све цвета, олистава и доноси плода.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

183. Језик скида и раздире све маске: демо-графске, етно-генетске, национално-психолошке, историјске, гео-политичке, културолошке, социолошко-религијске, ... Језик чини да један народ буде приправан и за небески народ, оцрковљен и искупљен; да прерасте у Христов народ.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

184. Сваки пут када згрешимо па кренемо да се скривамо пред лицем Божјим одјекну нам у уму речи Господње упућене Праоцу: Адаме, где си? Зашто се скриваш? Ко ти рече да си наг?

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

185. Можемо ли Преподобном Максиму Исповеднику скицирати чудесни профил овим линијама: Логоси бића у спрези са природним законима воде нас к врлинама које нам пружају могућност да се благодаћу крећемо и преображавамо од бића ка добробићу и од добробића ка вечном

добробићу, док нас промена логоса бића преко злоупотребе енергије води од бића ка злобићу и од злобића ка вечном злобићу. Оваплоћењем нам је загарантовано богоопштење причешћем Тела, а Крвљу излазак на Суд и нама и свету који ми Причешћем превазилазимо јер смо њиме већ прешли из смрти у живот па нам само љубав преостаје да се њоме домогавамо будућег блаженства по најпотпунијем благоизвољењу Божјем у вези са нама на којима се пројављују две природе, две воље и две енергије Његове као Једног и јединственог Логоса оваплоћеног и Спаса евхаристијског.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

186. Уплашен за себе обазире се на своју прошлост јер га онеспокојавају почињени греси; несмирени хрли ка својој будућности јер би он да настави да осваја, док је смиреном подвижнику важно обоје. Он зна да ће дати одговора за сваку своју помисао, реч, и наравно, за дело.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

187. Неблагоденственим залагајем се осмртисмо, благоденственим Агнецом се обесмртисмо. Страстима се закоровисмо, врлинама се украсисмо, док се благодаћу обожисмо.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

188. Недоучени и преучени се боје да размишљају својом главом па размишљају туђом; односно, они то раде искључиво цитатима и, неизбежно фус-нотама на квадрат.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

189. У црквеном рају се живи љубављу, у земаљском рају љубав се често оплакује.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

190. Пакао је наше непрестано и вечно нарастајуће мучење нашом савешћу и Христовом љубављу. А рај је када ти биће гори од благодати, као у преподобног Захарије Мисирца (24 март).

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

191. Залуд двословљење о хришћанској философији ако се за цело време двословљења Христос не помене ни један једини пут; као на пример код Горажда Коцијанчича.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

192. Већина нас пропада због телесних прохтева, а мањина се спасава постајањем станишта светлости.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

193. Молити се треба да Господ настани наше покојнике тамо где извире вечни живот и где сија светлост лица Његова.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

194. Само је једна врста гужве и вреве допустива, чак пожељна: гужва и врева на Дискосу од помињања мноштва имена браће и сестара, за које смо иначе дужни молити се.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

195. Сву опорост греха кроз опорост и тугу поста заслађује нам Часни Крст Господњи док га гледамо и целивамо. А Цар наш Небески мастилом крви своје показује нам потписану на њему доказницу свих нама опроштених грехова. Тако је оруђе наше смрти преобраћено у оруђе живота. Дакле, радујмо се!

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

196. Свети Сава је благодатни бог у Српском народу! Са правом.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

197. Кад пости, подвижник не прелази црту глади, кад благује, он не прекорачује црту ситости.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

198. Савремени људи помоћу Интернета чине што и анђели светли и тамни: једни облећу планету ради благовести, други ради мракосвести.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

199. Сила крста и знаменовања њиме, просветљује нас као његове прослављаче, а спаљује демоне и његове противнике.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

200. Лепота злорасудне жене има цену златне брњице у киши (њушци) свиње-гураче, док злочеста соја упропаштава човека попут **цррва** који упропаштавају дрво.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

201. Митра Богоматере некада беше серафимска кочија када нам она живог Камена Христа превожаше од Оца к нама; Њега као рудника живота вечнога нама намењеног и нераздељиво раздељиваног.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

202. Када молитвеници пруже руке ка Господу и прозборе језиком молитве-химне, оратори покретани на словљење о Господу остају без речи за сличан-за разговор са Господом. Као пример линије разграничења

молитве и омилије на корист молитве а на недостатност омилије може нам послужити мали спис Исидоре Секулић *Десет молитвица*.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

203. Немолитвеног, али и прелашћеног човека помисли нагоне да убија изнутра, у свом срцу; да упада у замке због усана својих; да рањава речју као сечивом. Док молитвенике Бог обдарује непролазношћу, а мудре обдарује да они исцељују друге.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

204. Уместо воде, вина, меда, ... хришћани захватају покајање, освећење и просветљење, а праштањем се они као водом умивају.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

205. Воља се крстом учвршћује, живот покајањем прочишћује а вера делом укоренењује.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

206. Када би гледао на грехе, Господ не би ниједног од нас поштедео. Али Његово човекољубље и промишљање води појединца ка циљу; па и онда када се ми циљу, односно Богу свим силама свога греха супротстављамо (?!).

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

207. Цезаропапизмом научности као доминацијом над хришћанским реализмом многи научници су платили животом, или јересју. Али и многи несмирени научници падају у јерес, или су већ запали у њу. Они не могу да поднесу свој вербални пораз када до њега дође; штавише, радије ће га животом платити.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

208. Самоуконост ослобађа од научних трендова, и амбиција. Самоукоме није битно да буде познат савременицима. Његов кеносис га охрабрује да се тек некој будућој генерацији представи или јој буде представљен. Па ни тада не обавезно, него ако до тога уопште дође. Најимпресивнији пример за нешто такво, за једног љубитеља скривања, пример је неизоставни светог Дионисија Ареопагита (Петра Иверског, Петра Графеса, Петра Филопона, Јована Скитопољског, или већ кога, скривеног иза Дионисијевог имена ...?).

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

209. Несмирен човек може неочекивано да постане одговоран за нечију смрт. Како? Нестрпљењем и нетрпељивошћу према особи када се она уплете у перипетију страдања и у вихор сопствене смрти.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

210. Слаб је благодатни домет Болотова као генијалног црквеног историчара. Његов кључни пнеуматолошки исказ у тезама за Филиокве нуждава се апофатике; *рођење Сина* не може бити *претпоставка за исхођење Духа*. Зато што Отац није претпоставка за синовство, нити Син претпоставка за исхођење, нити опет Дух исхођењем као претпоставком за Очевоу нерођеност.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

211. Међу богословима постоје и такви који надахнуће за своје богословске теорије на сопственим слабостима заснивају.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

212. Богоугодне мисли нам откривају унутрашњи рај и завет са њим и са животом учињен, небогоугодне мисли унутрашњи пакао и завет учињен са њим и са смрћу, -те са лажју и злом као са надом (Ис. 28, 14-22).

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

213. Проф. Атанасије, жива је и ходећа библиотека. Старци Силуан и Софроније живи су сасуди Духа. Епископ бачки Иринеј иконом је целокупног хришћанства.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

214. Часни крст је преносник и емитер благодати: врело дарова, исцељења, укрепитељ вере, гаситељ греха и исушитељ његове реке, разоритељ темеља смрти.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

215. Страсти нас поткрадају, врлине нас обогаћују.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

216. Како решити проблем деформисаности, примитивизма и окорелости људи и једноверне браће око нас? Молитвом за народне немоћи и народна незнања.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

217. Угодном жртвом Богу постаје се испосништвом и молитвом, када се преко нас и мирис поста, молитве и врлина нашим ближњима дарује.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

218. Благост лечи срца, преосетљивост их нагриза, док плуг поста преорава ослабљену вољу и полетном је чини.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

219. Пресвета Богородица као носиљка носила је и донела нам Сунце Правде. Она као пречисти облак држала нам је и одржала Сунце Правде.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

220. Свети Арханђео Гаврило је друга, створена разумна светлост коју је Ипостасна Божанствена Светлост стваралачки рефлектовала сопственим стваралачким чином. Једнако тако је учињено и са свим осталим разумним бићима, иако нека од њих, подемоњена, и унакажена грехом и страстима, нису остала у свестлости, него су се свела на пуко постојање-постојање да, но не по благодати.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

221. Гордошћу бранити самоувереност значи најпре прозивати оне око себе, а затим и саме светитеље за слабост, рецимо светог Јована Златоуста; и то само да нам не би понестало аргумената за сопствену самоувереност. Крај ове обмане јесте вратоломија.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

222. *Потрпети Бога* и наћи се у искушењу по Божјем допуштењу, повезано је.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

223. Главно јело хришћана јесте љубав, главни подвиг њихов смиравање.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

224. У духовном животу шта год наслањали на нешто, наслон мора бити смирење.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

225. Милостиња и вера отиру грех, а страх по вери заклон нам је ода зла.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

226. Телесно размишљање супостат је душама нашим.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

227. Од искушења хвата нас студен, прохтеви подижу буру на нас а страсти ће нас једанпут ужасно засути као олуја.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

228. *Слomu претходи дрскост, паду претходи злоумље а погибији тврдовратост.*

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

229. Нико од људи не може да се сакрије од свог неумољивог пратиоца и сведока сваке своје мисли, речи и дела: од савести своје.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

230. Неважно је да ли нас неко воли или не воли, похваљује нас или осуђује, него је важно да ли се тај неко за нас моли; *страдање подноси еда бисмо нестрадално прошли; трнови венац поруге поднео; гојазности уживања се одрекао еда би нас у тихом поветарцу срео?*

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

231. Гроб очајања привлачи, камење неверја притиска, зли прохтеви савладавају сваки пут када се занемари Спасова наука вечног живота.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

232. Моралност и неморалност не свде се само на сексуалност, него и на целокупан живот, и на целокупно стање једног човека.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

233. Светост је не одступати на суду правде, а несветост је одступати. Од наше моралности зависи и једно и друго.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

234. Када се у исте таљиге упрегну самопросвећени и превртљиви људи и народно незнање, крај путовања је погибија свих и крушење свега.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

235. Највеће преваре дешавају се у богословљу и међу богословима.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

236. Када се слике страсти из душе избришу, врлине у њу боговиђења записују. Мачем уздржања секу се страсти, ћутањем грешне мисли се потапају. Бесмртне ствари се не могу желети уколико се не научимо презиру пролазних. Уживања су опет веселе страсти и страсти као одевеност у свилу, кадифу и златоткану одећу. Оруђе греха крши се крстом као светим оружјем. Само нас бања суза може очистити од губе најгрешнијих дела.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

237. Пресвета Богородица је и разум анђела надмашила, и духовно небо Цара васељене постала, и законе природе надвисила, и Богомладенца, Старог Данима, Законодавца, Духовно небо и Творца свега нам родила.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

238. Христос нас је обогатио светлошћу и бесмртношћу а страсти нам то поткрадају. Богати смо великом злбом и душа нам гладује, а живнодавац нам је отворио своје житнице.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

239. Страх Господњи нам је дат да бисмо сачували живот; а ми знамо да му науђујемо и да га уназађујемо.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

240. Омеђени смо моралом као алгоритмима.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

241. Патимо од жеђи за греховима а жедни смо благодати; огањ прохтева и жаоку савести може да угаси само роса духа, а нас целе да насити само храна богопознања.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

242. Високоумије одводи у дрскост, ова у грубост срца, околности у душу ствари, а закон неизбежности у неизменљивост: лава к лаву, орла к орлу, спиритисту спиритисти; док је нарушавање дужности последица некамошњих примера оваквих или онаквих, све до немара равнога гробу.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

243. Силом крста крепи се воља, растаче богатство страсти, раздире одећа обмане и лицемерја, гаси зло неуздржања, душа доводи до прага покајања и сиромаштва гресима, подижу се душе из гроба лењости и неосетљивости и усправљају се ка страху Божјем да би стигле у Цркву свима нама истоматерњу.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

244. Свеопште васкрсење биће заплена свеопште смрти и разарање свих тамница греха јавних и тајних, свесних и несвесних, вољних и невољних, у знању и у незнању сачињених.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

245. Пречиста митра Пресвете Дјеве носи свети божански огањ, и свету воду бесмртности; и помоћу оба она нас избавља од смртоносне жеђи богозаборава.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

246. Христос је крајеугаони камен нашег црквеног битија, Апостоли су драги каменови Бесцен-Камена а хришћани су опет каменчићи-драгуљи Бесцен-Камена.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

247. О васкрсењу, место наших садашњих рана заузеће светла одећа благодаћу процветала.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

248. Душе целокупног човечанства, усахле од пламена греха може да напоји само киша Божје милости.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

249. Из разних обмана ми се покајањем обраћамо у заједницу са Богом или у обожење. Из те заједнице обожења (*киноније тхеосеос*) настају вртови врлина.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

250. Лакше је поднети осуду за незнање од осуде за грешност, осуду за необразовање од осуде за острашћеност.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

251. Облагодаћени човек има доживљај двеју природа Христових: страдањем људске и блаженством божанске. Но чак и тада човек не прелази у суштинско стање Христових природа него остаје да партиципира њихову енергетику.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

252. Сујета доводи људе до глупости а теологе до квази-догматске свести; и једне и друге до умишљаја да су они у опхођењу и закључивању непогрешиви.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

253. САД су очарале свет рајским обећањима о демократији, а разочарале га пакленим недемократским чињењима. Цариградска Патријаршија је озаривала Православни свет исповедништвом и саборношћу, а помрачила га је гестовима наличног источном папизму. Њезин портпарол митрополит Јован Зизјулас током прве временске етапе своје богословске службе у Цркви надахнуо је сав хришћански свет, а током друге етапе саблазнио је Православни свет јеретичким учењима из догматологије, антропологије, библијског богословља, мистириологије, еклисиологије, ... и неистинама у вези са еклисиолошким питањима.

Овај митрополит на пример неистинито тврди да *гркофоне православне Цркве никада нису постављале своје епископе у расејању, признајући на тај начин да овај простор припада Васељенској Патријаршији!*

А Атинска Архиепископија је својевремено основала Православну Цркву у Кенији, Заиру и Уганди. Њен први апостол био је Архиепископ Анастасије Јанулатос, атински професор, док је она у почетку имала и епископа црначког домородца.

Други случај повезан је са шест парохија Јерусалимске Патријаршије које је њезин Првопрестолник Диодор сматрао јерусалимским мисионарским плодовима.

Томе Патријарху било је забрањено да ће бити рашчињен уколико их не буде предао Цариградској Патријаршији. И он је морао да поступи по диктату.

Друга тврдња Митрополита и портпарола Јована Зизјуласа да *проблем дијаспоре историјски треба да се размотри као последица уплива национализма на православље, и да не би било претерано наведену појаву окарактерисати као еклисиолошко одступање и јерес унутар Православља*, стоји као идеално замишљена, али пада као практично (не)спроводива.

Када се у Америци писало, говорило и радило на формирању Америчке Православне Цркве, Архиепископ за Северну и Јужну Америку Јаковос беше пристао на одлуку да се она створи. Но грчки црквено-лаички кругови у матици и у дијаспори су га одвратили од ње речима да би Грци на тај начин изгубили свој национално-културни идентитет!

(В.: Митрополит Јован Зизјулас: *Примат* (промењен наслов, н. п.) и *национализам*, у Саборност, бр. 6 (2012)), стр. 129-136. Предавање одржано 25. Маја, на конференцији у Волосу, на тему *Еклисиологија и национализам*.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

254. Господ је позвао Лазара да се врати из Ада и да се пробуди из сна. Чим му је омогућено да продише, омогућено му је и да настави да живи. Нас опет, Господ је подсетио како је Он *древље земни прах сјединио са душом*, и како је *блато са животним дахом постало живо биће*. Коначно, Он је учинио да Лазар постане икона нашега устајања из мртвих.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

255. Људи су дозволили себи да хлеб, новац и слава као нека божанства засене славу и свемоћ истинитога Господа Бога. Људи су дакле свагда преварљиви и свагда спремни на идолопоклонства и идолослужења.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

256. Господ не узима учешћа у нашим гресима али Он учествује у последицама које људски греси производе. И то чини искључиво из љубави према нама.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

257. Библијска химнографија је недостижни узор химнографији потоњих векова, нарочито савременој. Равнотежу између ових двају химнографских полова успоставио је свети Симеон Солунски помоћу азматске химнографије у оквиру његовог богонадахнутог пројекта Азматског парохиског Типика.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

258. Шиптари су потекли од Срба! Без Срба они нити знају како даље да опстану, нити да икако могу опстати!

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

259. Стешњеност је психопатологија пакла.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

260. Кулминациона тачка додира смиреног и праведног ума Христовог, и гордог и развраћеног ума демоно-људског била је -- сукоб. Христос није ишао даље од тога да не би погасио створене умове. Међутим, у својој љубави према створењу ишао је до краја: љубављу! Једне је оставио у постојању, а друге је обожио. У оба случаја из љубави!!!

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

261. Већина савремених теолога је кукавички настројена! Савремени теолози се боје да било шта кажу и напишу без цитата и фус-ноте!!! Па и када говоре тако, они се само поштапају.

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

262. Да би ушао у језгро љубвених односа са свима људима, Христос је благоизволео да крене према њима од самог сопственог зачећа и ембрионалног стања.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

263. *Оче, хоћу да и они које си ми дао буду са мном где сам ја, да гледају славу моју коју си ми дао, ...* (Јн. 17, 24). Христос је наш најнајнији ближњи. Он је учинио за нас и оно што припада вечности. У чему се онда састоји наш људски проблем?!

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

264. Људско биће опремљено слободом и вољом, дакле самовласно, љубављу и мржњом, дакле антиподима, животом и смрћу, дакле крајностима, избором и искључивошћу, дакле непредвидивошћу, моћима да гради и да руши, дакле свемоћју, да присвоји или да отуђи себе и ближњег, дакле да се предодреди ... требало би да нас задивљује и да нас плаши! Самим тим ми треба да осигуравамо своју егзистенцију молитвом и постом, врлинама и мистагогијом.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

265. Праотац Адам није могао постепено еволуирати од примата у човека зато што му је претходило тренутачно стварање од праха а не трансформација од животињског предлошка. И опет, примат му није могао дати лик зато што га предак није имао, као што га ни до данас, па ни данас нема (лик), него се заклања иза образине и маскоте. Примат му такође није могао предати дух живота јер је сам и сав зависан од Животодавца. Коначно, примат није могао Праоцу предати подобије зато што само Адам

има благослов да буде бог или христос по благодати; дакле не и примат-живуљка.

Хипотетичари и апологете теорије еволуције без правога кредибилитета и утврђености (попут професора Х. Ј., Митрополита Ј. З., К. В., митрополита Н. Х. и епигона: И. М., свештеника В. П., епископа М. В. и осталих) када говоре о овој научној теорији као јединој релевантној о настанку света и о еволуцији, ипак се ограђују од сопственог исказа префиксом *плаузибилна*, што ће рећи *вероватна*, или *наизглед уверљива*! У стратешкој науци такав исказ се назива одступницом *за не дај Боже!* Јер никада се не зна до краја шта може да те снађе у самој науци, а шта опет у теологији!

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

266. Два свеопшта Потопа су се догодила, и Земља се није испразнила од људи. Једанпут се Ад испразнио васкрсењем Христовим, и опет се он напунио по Његовом васкрсењу, и још увек се пуни. Дакле, човек је један *хомо повр*.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

267. *Максима нема актера нема дијалога* прешла је из цивилног сектора у војни. Своју пуну афирмацију она је стекла у сектору науке и политике, културе и уметности. Да ли ће Син човечији овде затећи верног човека када буде опет дошао?!

Господе Исусе Христe

помилуј нас и свет Твој

268. Љубав нас држи окупљене у истом простору а нељубвеност нас смешта у преграде.

Господе Исусе Христe

помилуј ме и свет Твој

269. *Грдољубље* у поодмаклој фази је појам за општи утисак у вези са домаћим медијским простором-простором који се отргао свакој пристојности.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

270. Слобода без обавезе води у самовољу, обавеза без слободе у незадовољство, незадовољство без слободе у анархију, док анархија без слободе и обавезе води у криминал.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

271. Све док не призна грешку, једну или све, дух не може да се покаје; тиме он макар невољно придржава страну нечистих духова.

Господе Исусе Христе

помилуј нас и свет Твој

272. Ко не разликује духове ствара или копилад, или монструме.

Господе Исусе Христе

помилуј ме и свет Твој

273. Ко одбија одговорност мора да пристане на аферу.